

Kalejdoskop 09/2024

TEMAT NUMERU: WSPÓLNOTA PIEŚNI

Pani, mnie to życie ratuje! [TEMAT NUMERU] **Magdalena ROGUŚ**

Muzyka ludowa sensu stricto już nie istnieje. Była ona ściśle powiązana z tzw. ludem, czyli mieszkańcami wsi utrzymującymi się z pracy na roli, organicznie sprzęgnięta z rytmem prac polowych, obrzędami, dźwiękami natury, rodziną wielopokoleniową. Oparta była o przekaz ustny od mistrza do ucznia. Bardziej uprawnione jest zatem mówienie o muzyce tradycyjnej, czyli takiej, która wyrosła z korzeni wiejskich, ale została przejęta przez depozytariuszy pochodzenia miejskiego lub często urodzonych na wsi, ale pracujących w zawodach pozarolniczych. Pieśni „typu ludowego” są przekazywane przez tzw. rekonstruktorów: etnologów, etnografów, muzykologów, którzy dbają, by były wykonywane „na dawną modłę”, bywa że w oparciu o nagrane utwory autentycznych pieśniarzy i muzyków ludowych. Często zespół śpiewaczy jest zakładany przez gminną radną, kościelnego organistę czy nauczyciela muzyki z wiejskiej szkoły.

Życie w skansenie [TEMAT NUMERU] **Bogumił MAKOWSKI**

Na co dzień ciszę zakłóca tu tylko hałas maszyn rolniczych, ale w Boże Ciało Złaków Kościelny koło Łowicza tętni życiem. A to dzięki pograjce w tutejszym skansenie, na którą zjeżdżają ludzie nie tylko z najbliższych okolic.

Dźwięk się gotuje [TEMAT NUMERU] **Bogumił MAKOWSKI**

Od 30 lat grają na skrzypcach, harmonii i bębnie ze stalką. Nie używają syntezatorów, equalizerów i innych nowoczesnych wynalazków. Zamiast „on” śpiewają „un”. Przy ich muzyce ludzie potrafią bawić się do białego rana, a jakakolwiek nowoczesność wykluczyłaby ich z rynku. Kto to taki? To Kapela im. Tadeusza Kubiaka z Leśmierza.

Poza tym

Zakrzywienie rzeczywistości [LUDZIE] **Paulina ILSKA**

- Nie jestem reżyserem, który jest głośny, pokrzykuje. Jeśli reżyserujesz i wiesz, co robisz, głośne zaznaczanie swojej obecności, „bycie wszędzie” nie jest potrzebne. Najważniejsze jest dla mnie, by wszyscy rozumieli, jaki film robimy, zafascynowali się historią, którą opowiadamy - mówi EMI BUCHWALD, „nadzieja polskiego kina”. - Jeśli to się wydarzy, można przeprowadzić ludzi przez kreatywny plan, będąc spokojnym, a nawet nieśmiałym. Robienie filmów to nie jest pokazywanie siły, tylko zapraszanie ludzi do swojego świata.

Emi Buchwald jest bohaterką okładkowego zdjęcia „Kalejdoskopu” 09/2024 (fot. Janusz Szymański).

W filmie nie ma rzeczy niemożliwych [LUDZIE]

Agata CZAJKOWSKA, Bogdan SOBIESZEK

Fascynowało go wszystko, co nowoczesne. Jako młody człowiek żyjący w drugiej dekadzie XX wieku chciał latać. Ale to film miał stać się jego życiową pasją. Janusz Star był pionierem polskiego filmu popularnonaukowego, mistrzem filmowych tricków. Pokazywał lądowanie na Księżycu w czasach, gdy ludzie stawiali dopiero pierwsze kroki w kosmosie. Na początku lat 60. wymyślił i współreżyserował pierwszą oświatową superprodukcję, której bohater przemierzał przestrzeń kosmiczną i wewnątrz atomu. Całą swą powojenną karierę zawodową reżyser związał z Wytwórnią Filmów Oświatowych w Łodzi.

Obrazy prowadzą do człowieka [GALERIA KALEJDOSKOPU] Rozmowa Marii MAŻEWSKIEJ z Piotrem CZAJKOWSKIM

Długo szukałem pomysłu na siebie, aż znalazłem to, co stało się moją twórczą, malarską sceną w komunikacji ze światem. Nazwy stacji metra i nazwy miast umieszczone na tablicach to znak przemieszczania się człowieka, jego podróży fizycznej, ale też duchowej – mówi PIOTR CZAJKOWSKI, malarz, wykładowca Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.

Spis treści

14

Barbula klandońska.
Mieczysław Kuźmicki

15

Konfekcyjna metafora.
Andrzej Poniedziałki

18

Pani, mnie to życie ratuje!
Magdalena Roguś

22

Życie w skansenie.
Bogumił Makowski

27

Dźwięk się gotuje.
Bogumił Makowski

30

Karlowe Wary – sobą być.
Łukasz Maciejewski

32

W filmie nie ma rzeczy niemożliwych.
Agata Czajkowska
Bogdan Sobieszek

38

Dialog z Kieślowskim.
Rozmowa z Izumi Yoshidą

40
Ćwiczenia z wyobraźni.
Bogdan Sobieszek

44
Zakrzywienie rzeczywistości.
Paulina Ilska

47
Galeria Kalejdoskopu - Piotr Czajkowski

52
Z Kamiennej skok w przyszłość.
Aleksandra Talaga-Nowacka

54
Stszemiński i Stszemińska.
Maciej Cholewiński

57
Letni smutek.
Łukasz Barys

58
Taniocha.
Dariusz Bilski

60
Stara szafa.
Piotr Grobliński

62
Korektor.
Piotr Grobliński

64
Start w dobrych zawodach.
Mieczysław Kuźmicki

66
Miłość niejedno ma imię.
Rafał Gawin

69
Kalendarium

„Kalejdoskop” 09/2024 do kupienia **od 30 VIII** w punktach Garmond-Press i Kolportera oraz w salonach empik w całym województwie łódzkim, a **od 29 VIII** - w recepcji Łódzkiego Domu Kultury przy ul. Dowborczyków 18 (II piętro biurowca).
A także w prenumeracie redakcyjnej.

„Kalejdoskop” 09/2024 jest dostępny także jako e-book na [Virtualo.pl](https://www.virtualo.pl).

Naszych najlepszych tekstów w interpretacjach aktorów scen łódzkich związanych z Łodzią i regionem możecie słuchać na platformie „Kalejdoskop NaGłos”:
<https://soundcloud.com/kalejdoskopnaglos>

KALEJDOSKOP MA 50 LAT!